

21.01.2019

Asia/14

§ 42

V 13.2.2019, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite erikoisopetuspäivien järjestämisestä kouluissa

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki järjestäisi oppilailleen vapaaehtoisten asiantuntijoiden vetämiä erikoisopetuspäiviä, joista tiedotettaisiin kaikille kaupungin koulujen oppilaille ja oppilaat voisivat osallistua niihin yli koulu-rajoiden.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa todennut, että aloitteessa esitetyt näkökulmat nuorten opiskelun motivaation vahvistamiseen ovat perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisia. Oppilaille tulee olla riittävästi mahdollisuuksia syventyä oman kiinnostuksen mukaisiin aiheisiin osana

opetusta sekä jakaa kiinnostuksen aiheita yhdessä toisten oppilaiden kanssa.

Kaupungin kouluissa on otettu käyttöön peruskoulujen uudet opetus-suunnitelmat 1.8.2016 alkaen. Opetushallitus antoi 22.12.2014 määräyksen perusopetuksen valtakunnallisista perusteista, joiden pohjalta on laadittu Helsingin kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä edelleen koulukohtaiset opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelma rakentuu yhteisestä osuudesta, vuosiluokkakokonaisuuksista vuosiluokille 1–2, 3–6 ja 7–9 sekä oppiaineosuudesta.

Opetussuunnitelma on koulun opetuksen ja kasvatuksen työväline. Se ohjaa koulun toimintakulttuurin ja pedagogiikan kehittämistä. Tavoitteena on, että oppimisprosessi on laadukas ja oppimistulokset hyvät. Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittämään toimintatapojaan niin, että oppilaiden mielenkiinto ja motivaatio oppimiseen lisääntyy. Oppilaiden osallisuus ja demokraattinen toiminta ovat keskeisiä tavoitteita koulujen opetuksessa ja toimintakulttuurissa.

Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia jokaiselle oppilaalle. On tärkeää, että oppilaille on mahdollisuus syventää osaamistaan omissa mielenkiinnon aiheissaan. Toisaalta keskeinen opetuksen tavoite on vahvistaa tulevaisuudessa tarvittavaa laaja-alaista osaamista eri oppiaineiden irrallisten tietojen opiskelun sijaan. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin kuuluvat ajattelun ja oppimisen taidot, vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot, monilukutaito, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

Jokainen oppiaine edistää osaltaan laaja-alaisen osaamisen taitoja. Merkittävä opetuksen tavoite on ylittää oppiainerajoja ja kytkeä oppiminen tosielämän ilmiöihin. Näin opiskeltavia aiheita tarkastellaan niiden oikeissa ympäristöissä. Yhteistyö koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa on merkittävä osa oppimista. Helsingissä jokainen peruskoulun oppilas opiskelee lukuvuoden aikana vähintään kaksi pitkäkestoista, oppiainerajat ylittävää ilmiöpohjaista kokonaisuutta.

Aloitteessa esitetyt erikoisopetuspäivät vastaavat koulujen opetussuunnitelmassa esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin kuten laaja-alaiseen osaamiseen, ilmiöpohjaiseen opiskeluun ja osallisuuden muotojen vahvistamiseen. Ne syventävät osaamista ja vahvistavat nuorten motivaatiota. Erikoisopetuspäivät ovat ilmiöpohjaista oppimista, jossa voidaan pitkäjänteisesti tutkia maailman autenttisia ilmiöitä eri tieteiden näkökulmasta ja erilaisia asiantuntijoita hyödyntäen. Peruskouluissa on ollut erilai-

21.01.2019

Asia/14

sia hankkeita, joissa esitettyjä kehittämisideoita on jo toteutettu, ja voidaan edelleen toteuttaa (esim. Pop up -koulut ja Helsinki Education Week, jolloin oppilaat voivat osallistua sekä kaupungin omien että kansainvälisten asiantuntijoiden järjestämiin työpajoihin).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 251

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyt näkökulmat nuorten opiskelun motivaation vahvistamiseen ovat perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisia. Oppilailla tulee olla riittävästi mahdollisuuksia syventyä omien kiinnostuksen mukaisiin aiheisiin osana opetusta sekä jakaa kiinnostuksen aiheita yhdessä toisten oppilaiden kanssa.

Helsingin kaupungin kouluissa on otettu käyttöön peruskoulujen uudet opetussuunnitelmat 1.8.2016 alkaen. Opetushallitus antoi 22.12.2014 määräyksen perusopetuksen valtakunnallisista perusteista, joiden pohjalta on laadittu Helsingin kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä edelleen koulukohtaiset opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelma rakentuu yhteisestä osuudesta, vuosiluokkakokonaisuuksista vuosiluokille 1-2, 3-6 ja 7-9 sekä oppiaineosuudesta. Opetussuunnitelma on koulun opetuksen ja kasvatuksen työväline. Se ohjaa koulun toimintakulttuurin ja koulupedagogiikan kehittämistä. Tavoitteena on, että oppilaiden oppimisprosessi on laadukas mahdollistaen hyvät oppimistulokset.

Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittämään toimintatapojaan niin, että oppilaiden mielenkiinto ja motivaatio oppimiseen lisääntyy. Keskeinen tavoite on edistää oppilaiden osallisuuden ja demokraattisen toiminnan tavoitteita koulujen opetuksessa ja toimintakulttuurissa.

Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia jokaiselle oppilaalle. On tärkeää, että oppilailla on mahdollisuus syventää osaamistaan omissa mielenkiinnon aiheissa. Toisaalta keskeinen opetuksen tavoite on vahvistaa tulevaisuudessa tarvittavaa laaja-alaista osaamista eri oppiaineiden irrallisten tietojen opiskelun sijaan. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin kuuluvat ajattelun ja oppimisen taidot, vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot, monilukutaito, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Jokainen oppiaine edistää osaltaan laaja-alaisen osaamisen taitoja. Merkittävä opetuksen keskeinen tavoite on ylittää oppiainerajoja ja kytkeä oppiminen tosielämän ilmiöihin. Näin opiskeltavia aiheita tarkastellaan niiden oikeissa ympäristöissä. Yhteistyö koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa on merkittävä osa oppimista. Helsingissä jokainen peruskoulun oppilas opiskelee lukuvuoden aikana vähintään kaksi pitkäkestoista, oppiainerajat ylittävää ilmiöpohjaista kokonaisuutta.

Aloitteessa esitetyt näkökulmat erikoispäivistä nuorten motivaation vahvistamiseksi ja osaamisen syventämiseksi vastaavat koulujen opetussuunnitelmissa esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin kuten laaja-alaiseen osaamiseen, ilmiöpohjaiseen opiskeluun ja osallisuuden muotojen vahvistamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että esityksen mukaiset erikoispäivät ovat perusopetuksen monialaisten oppimiskokonaisuuksien ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden mukaista ilmiöpohjaista oppimista, jolloin pitkäjänteisesti voidaan tutkia maailman autenttisia ilmiöitä eri tieteiden näkökulmasta erilaisia asiantuntijoita hyödyntäen. Peruskouluissa on ollut erilaisia hankkeita, joissa esitetyjä kehittämissideoita on jo toteutettu, ja voidaan edelleen toteuttaa, esimerkiksi Pop up –koulut ja viikon mittainen Helsinki Education Week, jolloin oppilaat voivat osallistua sekä kaupungin omien että kansainvälisten asiantuntijoiden järjestämiin työpajoihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi